

Klagenævnet for Udbud

Adresse: Erhvervsstyrelsen, Kampmannsgade 1, 1780 København V.

Telefon: 35 29 10 00 (tast 1) - Telefax: 33 30 77 99 - mail: klfu@erst.dk - Internet-adresse: www.klfu.dk

Computerworld Denmark

Att.: Journalist Kristian Hansen

k.hansen@cw.dk

Statens It

Att.: Peter Høeg-Larsen, Indkøb & Sourcing

peter.hoeg-larsen@statens-it.dk

Journalnummer

2013-0033683

Dato

21. oktober 2013

Vedr.: Anmodning om aktindsigt fra Computerworld Denmark

Computerworld Denmark har den 19. februar 2013 klaget til Klagenævnet for Udbud over Statens It's afgørelse om aktindsigt af 1. februar 2013 vedrørende »Miniudbuddet af Statstidende.dk«. Klagen vedrører aktindsigt i tilbudsgivernes tilbud og aftalen med den vindende tilbudsgiver.

Computerworld Denmark har den 20. februar 2013 telefonisk præciseret aktindsigtsanmodningen til alene at omfatte »den samlede tilbudssum for det vindende tilbud samt for alle de andre indkomne tilbud«.

Klagenævnet har til brug for behandlingen af nærværende klagesag den 1. juli 2013 fra Statens It modtaget en oversigt over »de tal som Statens It anser som de tilbudte kontraktsummer for Statstidende« svarende til de priser, der er omfattet af klagen fra Computerworld Denmark.

Statens It's afgørelse

Ved Statens It's afgørelse af 1. februar 2013 blev der givet delvist afslag på aktindsigt med følgende begrundelse:

»...

Statens It har behandlet din anmodning om aktindsigt i medfør af Offentlighedslovens regler.

Statens It har valgt at strukturere besvarelsen af din aktindsigtsanmodning som nedenfor beskrevet.

1. Aktindsigt i værdien af den specifikke aftale om Statstidende.dk.
2. Navnene på de øvrige bydende på miniudbuddet om Statstidende.dk
3. Oplysning om de indkomne tilbudspriser på miniudbuddet om Statstidende.dk

Punkt 1 og 3 behandles samlet under et.

Ad. 1 og 3

Statens It har indhentet udtalelser fra de berørte leverandører vedr. Computerworlds anmodning om aktindsigt i de pågældende tilbudspriser på miniudbuddet af Statstidende.dk.

Udtalelserne fra de berørte leverandører har indgået i Statens It's vurdering og efterfølgende afgørelse.

Statens It vurderer, i medfør af offentlighedslovens § 12, stk. 2, at offentliggørelse af leverandørernes tilbudte priser vil være til skade for leverandørerne, da det angår information af væsentlig økonomisk betydning for leverandørerne. Såfremt konkurrenterne får indsigt i tilbudspriserne vil det give dem mulighed for at afgive taktiske tilbud i fremtidige miniudbud på rammeaftalen. I dette tilfælde er der tale om en rammeaftale, og skaden for de seks leverandører vil være desto større.

I forhold til Statens It vil offentliggørelse af tilbudspriserne kunne skade Statens It's mulighed for at indhente kvalificerede tilbud, og dermed skade Statens It's økonomiske interesser i forhold til kommende miniudbud, jf. offentlighedslovens § 13, stk. 5.

Da der er tale om en rammeaftale med seks leverandører, er konkurrencen begrænset til et mindre antal leverandører, og dette vil yderligere forstærke effekten af den ska-

delige virkning for konkurrencen, såfremt priserne offentliggøres.

Ad. 2

Navnene på de bydende i forbindelse med miniudbuddet af Statstidende.dk er: Atos, CSC, KMD, NNIT, Netcompany.

Statens It har på baggrund af ovenstående vurderet, at værdien af den specifikke aftale om Statstidende.dk samt oplysning om de andre indkomne tilbudspriser på miniudbuddet om Statstidende.dk skal undtages i medfør af undtagelsesbestemmelserne i Offentlighedsloven.

Statens It har udleveret navnene på de øvrige bydende på miniudbuddet. Navnene på de af Statens It valgte leverandører på driftsrammeaftalen fremgår endvidere af den offentliggjorte bekendtgørelse om indgåelse af kontrakt på TED den 21. november 2012.

...«

Bemærkninger fra Statens It

Klagenævnet har den 20. februar 2013 anmodet Statens It om bemærkninger til klagen fra Computerworld Denmark.

Klagenævnet har den 6. marts 2013 modtaget følgende bemærkninger fra Statens It:

»...

Statens It kan supplere med følgende til støtte for tidligere fremførte argumenter:

- På feedback mødet mellem Statens It og den afgivne leverandør, var der stor interesse for at opnå viden om de andre konkurrenters tilbudspriser.
- Lektor Ph.d Sune Troels Poulsen har på møde i Dansk forening for Udbudsret 31. januar 2013 vedr. "Udbudsreglerne – for meget gennemsigtighed", gjort sig til talsmand for, at det ikke nødven-

digvis er positivt for effektiv konkurrence, at virksomhederne kender hinandens priser – nærmest tværtimod, jf. nedenfor slide fra oplæg.

”Hvad er konkurrence:

Virksomhederne kender ikke hinandens adfærd og priser, og de er derfor usikre på, om de vil vinde kontrakten

=> højere effektivitet og lavere priser.”

Ovenstående støtter Statens It's tidligere argumenter i forhold til, at en offentliggørelse af tilbudspriserne på miniudbuddet af Statstidende, vil kunne skade Statens It's økonomiske interesser, jf. Offentlighedslovens § 13, stk. 5, i fremtidige miniudbud. Dette vil særligt gøre sig gældende i denne situation hvor konkurrencen pr. definition er ”reduceret” til de 6 leverandører, der er på rammeaftalen, i de 4 år aftalen er gældende.

...«.

Bemærkninger fra tilbudsgiverne:

Klagenævnet har den 14. og 17. juni 2013 anmodet Atos It Solutions and Services A/S, CSC Danmark A/S, KMD, Netcompany og NNIT A/S om bemærkninger til klagen fra Computerworld Denmark.

Klagenævnet har den 21. juni 2013 modtaget følgende bemærkninger fra Atos It Solutions and Services A/S:

»...

Atos finder generelt, at det materiale som er udarbejdet i forbindelse med afgivelse af tilbud i ovennævnte sag er fortroligt, og at der derfor ikke bør udleveres noget tilbudsmateriale eller bilag i forbindelse med anmodning om aktindsigt.

Specifikt finder Atos at tilbudspriser, løsningsbeskrivelser, koncepter, funktionalitetsbeskrivelser, strategi- og udviklingsplaner mv. udgør erhvervshemmeligheder. En eventuel offentliggørelse eller videregivelse af disse op-

lysninger til tredjemand, vil kunne skade Atos's forretning og konkurrencesituation.

Offentliggørelse af tilbudspriser, særligt i miniudbudssager indenfor en rammeaftale, vil kunne medføre betydelig skade for Atos' konkurrence situation, da det må forventes at der vil blive udbudt yderligere miniudbud af samme eller sammenlignelig karakter under samme rammeaftale.

Atos henviser særligt til Offentlighedslovens §30 (Lov nr. 606 af den 16. juni 2013), hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el. lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår.

...«

Klagenævnet har den 21. juni 2013 modtaget følgende bemærkninger fra CSC Danmark A/S:

»...

Det er CSCs vurdering, at værdien af den specifikke aftale om Statstidende.dk samt tilbudspriserne på miniudbudet skal anses for undtaget aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2.

Ved udbud på Statens ITs rammeaftale indgår et begrænset antal tilbudsgivere, og det vil følgelig kunne have en skadelig virkning for den fremtidige konkurrencesituation på denne rammeaftale, såfremt der gives aktindsigt i priserne. Herudover vurderes det, at såfremt konkurrerende virksomheder får kendskab til CSCs prissætning under dette udbud, vil dette indebære en nærliggende risiko for, at CSCs konkurrenceevne i forhold til fremtidige udbud på markedet – og ikke kun i forbindelse med den konkrete rammeaftale – vil blive kompromitteret. Videregivelser af disse oplysninger vil således kunne få en væsentlig økonomisk betydning for CSC.

Under alle omstændigheder finder CSC, at oplysninger om delpriser og enhedspriser afgivet i forbindelse med miniudbuddet skal anses for undtaget aktindsigt, hvilket også er i overensstemmelse med fast klagenævnspraksis. Da kompleksiteten i det afholdte miniudbud om Statstidende.dk ikke er særlig stor, er det dog yderligere CSCs vurdering, at der er en risiko for at der skabes en gennemsigtighed omkring disse enhedspriser, såfremt der gives aktindsigt i de samlede priser.

Det skal endvidere bemærkes, at der er tale om oplysninger, som konkurrenter i medfør af konkurrenceloven ikke lovligt ville kunne udveksle med hinanden.

...«

Klagenævnet har den 21. juni 2013 modtaget følgende bemærkninger fra KMD:

»...

KMD vurderer konkret, at der foreligger en nærliggende risiko for, at KMD, ved aktindsigt i KMD's priser ved miniudbuddet af Statstidende.dk, samlet såvel som pr. enhed, vil lide økonomisk skade af betydning. Det er således af væsentlig økonomisk betydning for KMD, at der efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2 ikke indrømmes aktindsigt i KMD's priser.

Baggrunden for at KMD konkret vurderer, at vores virksomhed vil lide væsentlig økonomisk skade er følgende:

Oplysninger om de valg, som KMD træffer for at opfylde kundernes krav, og den måde, hvormed KMD har sammensat sine produkter og ydelser i forbindelse med tilbud på Statstidende.dk, afspejler sig i KMD's tilbudspriser til Statens IT, og disse oplysninger er af væsentlig økonomisk betydning i konkurrencen om at opnå kontrakt om disse produkter og ydelser.

Der konkurreres intensivt på priser på de i miniudbuddet udbudte produkter og ydelser.

Det er forventningen, at mange andre offentlige myndigheder i fremtiden vil indhente tilbud på mange af de samme produkter og ydelser. Det er ligeledes forventningen, at en lang række af de samme virksomheder og tilbudsgivere vil deltage i sådanne tilbudsindhentning/udbud.

I disse situationer vil andre tilbudsgivere kunne udnytte den viden, de vil få efter Computerworld's offentliggørelse af oplysninger om KMD's priser. Da der samtidig opleves at være et begrænset antal reelle tilbudsgivere på området, vurderes dette at kunne få en skadelig virkning for KMD's fremtidige konkurrencesituation.

Det er således af konkurrencemæssige årsager af væsentlig økonomisk betydning, at der, jf. offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, ikke indrømmes aktindsigt i KMD's tilbudspriser i forbindelse med Statens IT's miniudbud af Statstidende.dk.

KMD fastholder således ønsket om, at vore priser på enkelt produkter og – ydelser ikke undergives aktindsigt.

...«

Klagenævnet har den 24. juni 2013 modtaget følgende bemærkninger fra Netcompany:

»...

Netcompany ønsker priser og prismodeller undtaget aktindsigt. Alle prisoplysninger i vores tilbud er at betragte som forretningshemmelighed, som kun vedkommer Statens IT og Netcompany. Konkurrenters detaljerede kendskab til Netcompanys og vores underleverandør TDC Hostings priser vil naturligvis være til væsentlig økonomisk skade for Netcompany og TDC Hosting. Alle prisoplysninger ønskes derfor undtaget fra aktindsigt.

For så vidt angår klagers argumenter:

- Det er vanskeligt i den specifikke sag at se, hvordan oplysninger om specifikke priser skulle bidrage til 'fair konkurrence', tværtimod kunne risiko for offentliggørelse af detail-priser reducere vores fremtidige bydevilje og vilje til udspecifikation af priser i tilbud, - til skade for fremtidig konkurrence og kunders indsigt.
- Netcompany og TDC Hosting har allerede tillid til at danske offentlige myndigheder gennemfører udbud på korrekt og fair måde, og ser generelt offentlige myndigheders frygt for at lave fejl som en større hindring for vores (og deres) virke end de fejl som reelt begås. En offentlig blotlægning af vores tilbudsmateriale vil i forhold til denne dimension i fremtiden netto reducere tilliden og forøge hemmelighedsholdelse imellem kunde og os. "Tillid til fair konkurrence" må først og fremmest have relevans for de aktuelle konkurrerende leverandører, og i mindre grad for den generelle offentlighed.

I det aktuelle "miniudbud" har kun 5 af de 6 leverandører på rammaftalen budt. Såfremt de 5 som har budt skal blotlægge deres priser på rammeaftalen vil det helt indlysende give den ikke bydende (hvis priser forbliver fortrolig) en meget direkte, indiskutabel og uacceptabel fordel i fremtidige miniudbud på rammeaftalen.

Set fra offentlige myndigheders perspektiv, så vil vid adgang til at se kommercielle detaljer i tilbud på offentlige udbud på sigt resultere i endnu flere begæringer om aktindsigt fra konkurrenter/stråmand. Dette må være/blive en betydelig 'non-value-adding' byrde for offentlige myndigheder og er overordnet set misbrug af aktindsigtsmuligheden. Denne udvikling er desværre allerede i gang, og Netcompany kan – modvilligt – i fremtiden også blive tvunget til at søge aktindsigt i konkurrenter tilbud, alene for ikke at være stillet dårligere end dem som kigger/kan kigge os over skulderen som følge af aktindsigt i vores egne tilbud. En fortsættelse af denne udvikling vil være meget beklagelig for alle parter.

...«.

Klagenævnet har den 24. juni 2013 modtaget følgende bemærkninger fra NNIT A/S:

»...

Med henvisning til nedenstående henvendelse skal NNIT hermed bemærke, at NNITs tilbudspris i det af Statens Indkøb gennemførte miniudbud Om Statstidende.dk efter NNITs opfattelse klart er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 30, stk 1, nr 2 i LOV nr 606 af 12/06/2013 – (Lov om offentlighed i Forvaltningen), idet det vil være af økonomisk betydning, såfremt tilbudsprisen oplyses til andre.

Tilbudsprisen udgør en forretningshemmelighed, hvorefter en offentliggørelse af prisen kan medføre, at øvrige konkurrenter og kunder vil få en indsigt i NNITs prismo- del og prissætningsstrategi, som efter NNITs klare opfat- telse vil svække NNITs forhandlings- og konkurrencepo- sition væsentligt fremadrettet.

...«.

Klagenævnets begrundelse og resultat

Efter offentlighedslovens § 4, stk. 1, kan enhver med de undtagelser, der følger af lovens §§ 7 – 14, forlange at blive gjort bekendt med do- kumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med myndighe- dens virksomhed.

Efter § 12, stk. 1, nr. 2, kan retten til aktindsigt begrænses, hvis der ef- ter et konkret skøn er grundlag for at antage, at aktindsigt indebærer en nærliggende risiko for, at den virksomhed, om hvilken oplysninger udleveres, af blandt andet konkurrencemæssige årsager vil lide skade, herunder navnlig økonomisk tab af væsentlig betydning.

Efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 5, kan retten til aktindsigt endvidere begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til det offentliges økonomiske inte- resser, herunder udførelse af det offentliges forretningsvirksomhed.

Der er således ikke grundlag for som hovedregel under en udbudssag at gå ud fra, at der ikke er ret til aktindsigt i konkurrenternes tilbud m.v. Udgangspunktet er snarere, at der skal gives fuld indsigt i alle dokumenter, hvilket en leverandør som tilbudsgiver må være indstillet på at tage højde for ved sine angivelser i tilbuddet.

Aktindsigt i »den samlede tilbudssum for det vindende tilbud samt for alle de indkomne tilbud« kan ikke antages at medføre en så væsentlig risiko for økonomisk tab for tilbudsgiverne, at dette kan begrunde en undtagelse fra aktindsigt under henvisning til §§ 12 og 13 i offentlighedsloven.

§ 30 i lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen er ikke relevant for denne afgørelse, da lov nr. 606 af 12. juni 2013 først træder i kraft den 1. januar 2014.

Klagenævnet meddeler på den baggrund Computerworld Denmark aktindsigt i det af Statens It pr. 1. juli 2013 fremsendte skema indeholdende »de tal som Statens It anser som de tilbudte kontraktsummer for Statstidende« svarende til de priser, der er omfattet af klagen fra Computerworld Denmark.

Skemaet vedlægges denne afgørelse.

Christel Andreasen
fuldmægtig

Christel Marianne Andreassen

Emne: Kontraktsum

Fra: Peter Høeg-Larsen [<mailto:Peter.Hoeg-Larsen@statens-it.dk>]

Sendt: 1. juli 2013 15:35

Til: Klagenævnet for udbud; Christel Marianne Andreassen

Cc: Peter Høeg-Larsen

Emne: SV: Kontraktsum

Kære Christel Marianne Andreassen

Vedlagt de tal som Statens It anser som de tilbudte kontraktsummer for Statstidende

Leverandør	Renset pris (bilag 5.1 Tilbudspris – Pkt. 4 Timepriser)
Atos	11.053.117 Dkr.
CSC	3.126.353 Dkr.
KMD	9.139.374 Dkr.
Netcompany	18.577.048 Dkr.
NNIT	6.703.895 Dkr.

Med venlig hilsen

Peter Høeg-Larsen

Indkøb & Sourcing

T 7231 1469

E Peter.Hoeg-Larsen@Statens-it.dk

A Gammel kongevej 74A
1850 Frederiksberg C

T 72 31 00 00

E statens-it@statens-it.dk

W www.statens-it.dk